

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Załącznik nr 7: Karta obserwacji dziecka dla poziomu I i II

1.	Imię i nazwisko dziecka	
2.	Data urodzenia dziecka	
3.	Data obserwacji wstępnej Poziom I	
4.	Data obserwacji wstępnej Poziom II	
6.	Data obserwacji końcowej Poziom I	
7.	Data obserwacji końcowej Poziom II	
9.	Opinia	
10.	Orzeczenie	
11.	Inne	

LEGENDA:

- Poziom I
- Poziom II

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Rozwój społeczno-emocjonalny:

LP.	Rodzaj aktywności	Umiejętności dziecka	Obserwacja wstępna			Obserwacja końcowa			Uwagi
			T	C	N	T	C	N	
1.	Aktywność społeczna: <i>Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci; porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych</i>	<i>Uważnie słucha dorosłych</i>							
2.		<i>Obdarza uwagę drugą osobę, tak aby zrozumieć, co ona chce przekazać (staje naprzeciw i patrzy w oczy rozmówcy)</i>							
3.		<i>Reaguje na polecenia nauczyciela- przychodzi na wezwania, ustawia się w określonym miejscu.</i>							
4.		<i>Słucha dyżurnych i pełni dyżury</i>							
5.		<i>Respektuje umowy</i>							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

6.		Respektuje umowy dotyczące zachowani w przedszkolu (4-5 umów zawartych w naturalnej sytuacji zaistniałej w grupie sformułowanych w języku pozytywnego pożądanego zachowania)							
7.		Zgłasza nauczycielowi swoje potrzeby							
8.		Informuje innych, że coś mu nie odpowiada (np. nie chcę się bawić)							
9.		Próbuje panować nad emocjami							
10.		Potrafi nazwać swoje emocje							
11.		Dostrzega różnice w wyglądzie kolegów (chłopiec, dziewczynka)							
12.		Dostrzega różnice w wyglądzie kolegów (kolor włosów, ubiór,...)							
13.		Pomaga innym							
14.		Przestrzega prawa innych do zabawy							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

15.		Zna swoje imię, nazwisko i wiek							
16.		Określa własną płeć							
17.		Stara się stosować formy grzecznościowe (powitanie pożegnanie, przeproszenie, podziękowanie)							
18.		Stara się stosować formy grzecznościowe (powitanie, pożegnanie, przeproszenie, podziękowanie, uprzejme zapytanie), wie, kiedy się ich używa							
19.		Stara się zgodnie bawić z innymi dziećmi							
20.		Przestrzega prawa innych do zabawy							
21.		Zwraca się do nauczyciele w sytuacjach spornych, trudnych do rozwiązania							
22.		Próbuje samodzielnie rozwiązać problem, zgłasza nauczycielowi, jeśli nie potrafi							
23.		Pamięta nazwę swojej miejscowości							
24.		Pamięta adres (miejscowość, ulica)							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

25.	Aktywność społeczna: <i>Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku</i>	Samodzielnie myje i wyciera ręce i twarz							
26.		Samodzielnie myje ręce i twarz, stosując właściwą kolejność czynności (zdejmuje i odwiesza ręcznik)							
27.		Odkłada materiał rozwojowy i pomoce na właściwe miejsce							
28.		Odkłada zabawki na miejsce (w razie potrzeby demontuje wykonane konstrukcje)							
29.		Poprawnie siedzi przy stole, je samodzielnie używając łyżki							
30.		Poprawnie siedzi przy stole, je samodzielnie, używając sztućców (łyżka widelec), prawidłowo trzyma kubek							
31.		Sygnalizuje potrzeby fizjologiczne							
32.		Stara się samodzielnie korzystać z toalety zgodnie z jego picią							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

33.		Przestrzega kolejnych etapów/czynności (zdejmowanie bielizny, załatwianie się, korzystanie z papieru toaletowego, wkładanie bielizny, spuszczenie wody, mycie, wycieranie rąk)							
34.		Wkłada i zdejmuje garderobę z pomocą innych							
35.		Samodzielnie wkłada i zdejmuje garderobę w szatni							
36.		Stara się ułożyć garderobę w szatni							
37.		Samodzielnie rozbiera się i ubiera do zajęć ruchowych, leżakowania...							
38.		Dostrzega konieczność zachowania odpowiedniej kolejności wkładania odzieży i butów							
39.		Odczytuje prostą instrukcję z piktogramów w szatni (schematyczne rysunki pokazują kolejność wkładania ubrań)							
40.	Aktywność społeczna: Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne	Zna nazwę miejscowości, w której mieszka							
41.		Zna imiona członków najbliższej rodziny							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

42.		Wie, że są imiona żeńskie, męskie							
43.		Rozpoznaje godło i flagę Polski							
44.		Wymienia symbole narodowe i potrafi je krótko opisać							
45.		Zna nazwę kraju i własną narodowość							
46.		Wie, że Warszawa jest stolicą Polski							
47.		Zna nazwy innych miejscowości (w tym kilka dużych miast)							
48.		Wie, że jest Unia Europejska							
49.		Wie, że Polska należy do Unii Europejskiej							
50.		Potrafi podać swoje imię							
51.		Potrafi się przedstawić i podać prawą rękę na przywitanie							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

52.		Wie, że nie można nikogo krzywdzić							
53.		Potrafi powiedzieć, że dzieje mu się krzywda							
54.		Zapytany, wymienia imiona dzieci z grupy oraz pani							
55.		Podaje imię i nazwisko ulubionego kolegi							
56.		Przypisuje charakterystyczne rekwizyty do znanych zawodów/strażak, policjant							
57.		Potrafi opowiedzieć o pracy niektórych pracowników przedszkola							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Rozwój fizyczny:

LP.	Rodzaj aktywności	Umiejętności dziecka	Obserwacja wstępna			Obserwacja końcowa			Uwagi
			T	C	N	T	C	N	
1.	Aktywność zdrowotna: wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci	Informuje nauczyciela o złym samopoczuciu							
2.		Zgłasza dolegliwość (opisyje część ciała, w których odczuwa ból)							
3.		Rozumie konieczność korzystania z pomocy lekarza w czasie choroby							
4.		Zażywa wskazane lekarstwa na polecenie osoby dorosłej							
5.		Wie, że czasem można leczyć ziołami (np. mięta)							
6.		Uczestniczy w poobiednim odpoczynku							
7.		Korzysta z odpoczynku, używając technik relaksacyjnych							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

8.		Chodzi naprzemiennie na palcach							
9.		Chodzi wzdłuż linii prostej ok. 3m							
10.		Potrafi toczyć piłkę							
11.		Rzuca i łapie piłkę							
12.		Podskakuje obunóż							
13.		Przeskakuje przez przeszkody (np. „kałuże”- kartki A4) w dowolny sposób							
14.		Chodzi naprzemiennie na palcach/obie stopy podnoszone na tę samą wysokość/							
15.		Stoi na jednej nodze (oczy zamknięte w czasie ok. 5-6 sekund)							
16.		Biegnie do celu/ok.20 m/							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

17.		Biega, zmieniając kierunek (np. berek)							
18.		Wchodzi po schodach krokiem naprzemiennym							
19.		Wchodzi i schodzi ze schodów bez trzymania się poręczy							
20.		Turla się w linii prostej							
21.		Porusza się na czworaka							
22.		Rozpoznaje i nazywa części ciała							
23.		Bierze czynny udział w zabawach ruchowych rozwijających wszystkie partie ciała, świadomość ciała i orientację w schemacie ciała							
24.		Nazywa i wiąże posiłek z porą dnia							
25.		Próbuje określić i ocenić smak potraw(słodkie, słone, kwaśne, gorzkie..., smaczne/niesmaczne)							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

26.		Próbuje wszystkich potraw (w prosty sposób opisuje smak)							
27.		Nazywa i wiąże posiłek z porą dnia							
28.		Wie, że warzywa i owoce są zdrowe (rozpoznaje i nazywa niektóre w potrawach)							
29.		Je proponowane owoce i warzywa (przede wszystkim surówki)							
30.		Wie, że słodycze można spożywać tylko w małych ilościach							
31.		Korzysta ze sprzętu sportowego zgodnie z przeznaczeniem i za zgodą dorosłych: gra w piłkę, jeździ na trójkołowym rowerku, korzysta ze zjeżdżalni							
32.		Odczuwa radość z zabaw i ćwiczeń ruchowych (chętnie w nich uczestniczy)							
33.		Jeździ na trójkołowym rowerku							
34.		Podejmuje próby jazdy z asekuracją na rowerku dwukołowym i hulajnodze							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Rozwój poznawczy:

LP.	Rodzaj aktywności	Umiejętności dziecka	Obserwacja wstępna			Obserwacja końcowa			Uwagi
			T	C	N	T	C	N	
1.	Aktywność umysłowa: wspomaganie rozwoju mowy	Mówi starając się utrzymywać kontakt wzrokowy z rozmówcą							
2.		Utrzymuje kontakt słuchowy i wzrokowy z osobą mówiącą							
3.		Zadaje pytania typu: „co robisz?”, „co to?”, „po co?”, „do czego?...”							
4.		Zadaje pytania typu „dlaczego?”							
5.		Odpowiada, zapytany przez nauczycielkę, czy rozumie polecenie							
6.		Odtwarza krótkie wiersze i rymowanki							
7.		Stosuje zróżnicowaną intonację, naśladuje głosy bohaterów opowiadań, bajek (np. niski/gruby- miś, wysoki/cienki- myszka)							
8.		Zgadza się lub nie z osobą mówiącą							
9.		Słucha krótkich bajek i opowiadań							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

10.		Odpowiada na pytania bezpośrednio związane z wysłuchiwanym tekstem							
11.		Zaczyna wymawiać ze złączonymi zębami głoski „s”, „c”, „z”, „dz”, nadając im twarde brzmienie							
12.		Mówi szeptem (np. usypianie lalki) i głośno (deklamowanie wiersza) w zależności od sytuacji							
13.		Szuka sposobów pomocy bohaterom bajek, opowiadań, którzy tego potrzebują							
14.	Aktywność umysłowa: <i>kształtowanie gotowości do nauki czytania i pisania</i>	Zamalowuje pędzlem całą powierzchnię kartonu – ruchy pędzla z lewej strony do prawej.							
15.		Wie, gdzie jest góra i dół kartki							
16.		Rysuje koło (może być nierówne, ale powinno być zamkniętą figurą)							
17.		Odróżnia koło od owalu (nie musi nazywać)							
18.		Rysuje kwadrat (zaokrągla niektóre rogi, upodabnia do litery D)							
19.		Kształty abstrakcyjne nazywa znanymi przedmiotami (np. daszek, piłka, klocek,...)							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

20.		Porównuje ze sobą dwie takie zabawki (rzeczy, obrazki) różniące się wyraźnymi cechami: barwą, wielkością lub kształtem..., np. piłka żółta i czerwona, samochód mały i duży.							
21.		Oglądając obrazek, rejestruje cechy przedmiotów i łączy je w całość							
22.		Szczegółowo ogląda wszystkie zgromadzone przedmioty na polecenie wyszukania jakiegoś konkretnego przedmiotu, zabawki.							
23.		Szczegółowo ogląda wszystkie przedmioty, szukając niepasującego elementu w zbiorze							
24.		Układa duże puzzle tak, aby stanowiły sensowną całość (synteza).							
25.		Układa puzzle (najlepiej samodzielnie wykonane z obrazka lub zdjęcia), komentuje to,							
26.		Próbuje właściwie trzymać pędzel, kredkę...							
27.		Rysuje mazakiem proste, pionowe kreski							
28.		Rysuje linie koliste (np. serpentyna)							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

29.		Rysuje linie ukośne (deszcz)							
30.		Rysuje po śladzie proste wzory							
31.		Wycina po linii prostej							
32.		Podejmuje próby wycinania kół							
33.		Nakłada elementy piramidy na sztywny uchwyt.							
34.		Nawleka elementy na sznurek							
35.		Nazywa czynności wykonywane przez postacie na obrazku							
36.		Wyszukuje ilustracje na określony temat							
37.		Określa, czy bohater był dobry czy zły							
38.		Wyodrębnia bohaterów bajki							
39.		Wyodrębnia elementy bajki (np. ważne przedmioty)							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

40.		Wyszukuje proste ilustracji na określony temat							
41.		Próbuje odczytać prostą rysunkową instrukcję mycia rąk umieszczoną w łazience							
42.		Zaznacza za pomocą liczmanów (np. fasolek, kasztanów), liczbę wyrazów w prostym zdaniu „odczytuje” ułożony model							
43.	Aktywność artystyczna: wychowanie przez sztukę- dziecko widzem i aktorem	Stara się właściwie zachować podczas słuchania bajek, przedstawień							
44.		Wie, jak należy się zachować podczas słuchania bajek, przedstawienia							
45.		Nagradza oklaskami występy innych							
46.		Przekazuje nastrój w sposób niewerbalny (robi groźną, smutną i wesołą minę)							
47.	Aktywność artystyczna: wychowanie przez sztukę- muzyka i śpiew, pląsy i taniec	Włącza się do śpiewu piosenki dla dzieci odtwarzanej np. z płyty CD							
48.		Przyswaja w całości około 20 piosenek							
49.		Odróżnia zmiany wysokości dźwięków(piano): wysoki- niski oraz cichy – głośno							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

50.		Odróżnia dynamikę o różnym natężeniu (głośno, cicho, średnio) oraz natężeniu stopniowym (coraz ciszej, coraz głośniej)							
51.		Rozpoznaje tempo muzyki: szybki- wolny							
52.		Stuka rytmicznie wolno i szybko, bawi się tempem, np. naśladując deszcz, biegnące konie							
53.		Potrafi ustawić się w kole wiązanych i w kole bez podawania rąk oraz w pociąg							
54.		Staje w kole, dwóch kołach, rzędzie, szeregu, parach, luźnej grupie							
55.		Porusza się po obwodzie koła (jedno za drugim)							
56.		Porusza się krokiem dosuwanym do przodu („koniki”)							
57.		Próbuje cwałować							
58.		Porusza się w parach							
59.		Maszeruje z unoszeniem kolan, biega na palcach skacze obunóż w miejscu							
60.		Wykonuje skoki							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

61.		Wykonuje podskoki							
62.		Wykonuje krok dosuwany w przód							
63.		Wykonuje cwał boczny							
64.		Wyróżnia dźwięk instrumentów perkusyjnych (kołatka, dzwonki, bębenek)							
65.		Gra na instrumentach perkusyjnych (bębenku, tamburynie, kołatce, grzechotce, trójkącie)							
66.		Rozpoznaje melodię znanych piosenek							
67.		Rozpoznaje i określa charakter muzyki (skoczna, wesoła, smutna)							
68.	Aktywność artystyczna: Wychowanie przez sztukę- różne formy plastyczne	Używa dużych pędzli i maluje na dużych powierzchniach							
69.		Stara się zakomponować całą kartkę							
70.		Prawidłowo trzyma kredkę i pędzel, węgiel drzewny, kredę, mazaki..., posługuje się innymi „przyborami” do malowania (wata, gąbki, patyki, waciki, słomki,...)							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

71.		Postać ludzka przedstawia frontalnie							
72.		Rysuje postać ustawioną frontalnie, wzbogaconą o atrybuty							
73.		Rysuje głowonogi							
74.		Wzbogaca postać o tułów, twarz wzbogaca o oczy, nos, usta							
75.		Ręce postaci ludzkiej rysuje zbliżone do prostokątów z różną liczbą palców							
76.		Bawi się kolorami podstawowymi, tworząc barwy pochodne z podstawowych							
77.		Tworzy barwy pochodne z podstawowych							
78.	Aktywność umysłowa: Wspieranie dzieci w rozwijaniu czynności intelektualnych, które stosują w poznawaniu i rozumieniu siebie oraz swojego otoczenia	Rozpoznaje i nazywa przedmioty przedstawione na obrazkach (ilustracje codziennych przedmiotów)							
79.		Grupuje (rozdziela na kupki) przedmioty ze względu na przynależność (do kogo należą) lub miejsce ich przechowywania Grupuje przedmioty wg dwóch cech (np. kolor i kształt)							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

80.		Rozpoznaje figury geometryczne (koło, kwadrat, trójkąt, prostokąt)							
81.		Rozpoznaje kształty geometryczne, klasyfikuje wg danego kryterium							
82.		Dobiera identyczne obiekty- pary identyczne							
83.		Porównuje kształt z konturem							
84.		Rozpoznaje kształty geometryczne, klasyfikuje wg oddanego kryterium							
85.		Próbuje konstruować sensowną wypowiedź, np. kończy rozpoczęte przez nauczycielkę zdanie							
86.		Konstruuje sensowną wypowiedź, np. kończy rozpoczęte przez nauczycielkę zdanie „idę ulicą i widzę...”							
87.	Aktywność umysłowa: Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych	Rozmawia tylko z osobami, które zna							
88.		Wie, że w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu jego i innych trzeba zawołać osobę dorosłą							
89.		Porusza się po chodnikach i przekracza jezdnię tylko w obecności dorosłych							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

90.		Wie, że jezdnię można przekroczyć tylko w wyznaczonym miejscu (jeśli jest sygnalizacja; przy zielonym świetle)							
91.		Zna znaczenie znaków: przejście dla pieszych, sygnalizacja świetlna dotyczące pieszych; wie, kiedy i gdzie można przejść przez ulicę							
92.		Stosuje sygnały z zabawie (np. czerwony- stój, zielony-idź)							
93.		Unika kontaktu ze zwierzętami (bawi się tylko ze znanym mu dobrze psem, kotem... w obecności dorosłych)							
94.		Wie, że pies i kot mogą być groźne							
95.		Przyjmuje leki wyłącznie podane przez najbliższych lub za ich zgodą (w wypadku leczenia szpitalnego przyjmuje leki od personelu medycznego)							
96.		Wie, że lekarstwa może zażywać tylko wtedy, gdy poda je „zaufany” dorosły							
97.	Aktywność umysłowa: Wymaganie rozwoju umysłowego dzieci poprzez zabawy konstrukcyjne, budzenie zainteresowań technicznych	Konstruuje z różnego materiału, cieszy się z wykonanego zadania							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

98.		Buduje z klocków wg własnej inwencji							
99.		Rozpoznaje i nazywa sprzęty używane w gospodarstwie domowym (odkurzacz, pralka, mikser, odtwarzacz płyt CD i DVD..)							
100.		Zna i podaje przykłady nowoczesnego sprzętu elektronicznego (podaje przykłady prostych sprzętów spełniających podobną rolę w przeszłości)							
101.		Rozróżnia i nazywa najczęściej spotykane pojazdy (autobus, tramwaj, pociąg, samochód osobowy, ciężarowy, pojazdy służb ratunkowych)							
102.		Rozróżnia i nazywa najczęściej spotykane pojazdy, lądowe, morskie, powietrzne; Wyjaśnia przeznaczenie, używając słów: pływa, lata, jeździ							
103.	Aktywność umysłowa: Wspomaganie rozwoju intelektualnego dzieci z edukacją matematyczną	Wskazuje kolejno przedmioty palcem, używa liczebników jako zastępczych nazw przedmiotów.							
104.		Liczy przedmioty, zakrywa, pokazuje na palcach							
105.		Szacuje ilość na oko (dużo/moło, pięć/dwa)							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

106.		Szacuje, ile może być obiektów (ważne, aby posiadało liczebnik, a nie to czy podaje właściwy)							
107.		Ustala: tyle... ile							
108.		Wykorzystuj zależność „jeden do jednego” podczas dopasowywania dwóch zestawów przedmiotów (np. filiżanki i spodeczki)							
109.		Dodaje i odejmuje na zbiorze zastępczym (np. na palcach)							
110.		Wymienia, np. klocek za ciastko, inne...							
111.		Porównując liczebność dwóch zbiorów, dostawia lub zabiera, tworzy podwaliny do rozumienia pojęć „mniej niż” , „więcej niż” , „tyle samo”							
112.		Nazywa i wskazuje części ciała innych osób, miśków lub lalek.							
113.		Wyróżnia i nazywa części ciała, przeglądając się w lustrze							
114.		Rozumie i korzysta ze zwrotów: u góry (nad głową), na dole (pod nogami).							
115.		Określa odległość za pomocą słów: daleko, blisko							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

116.		Podejmuje próby określenia wysokości (wysoki, niski)							
117.		Uczestniczy w zabawach podczas pomiaru długości.							
118.		Próbuje odmierzać za pomocą patyka, szalika, sznurka,...							
119.		Powtarza po nauczycielce proste rytmy (stukanie, klaskanie)							
120.		Układa proste rymy typu: kamyk, patyk, kamyk, patyk..(ułóż dalej)							
121.	Aktywność przyrodnicza: <i>Pomaganie dzieciom w rozumieniu zjawisk atmosferycznych i w unikaniu zagrożeń</i>	Nazywa podstawowe zjawiska atmosferyczne: deszcz, śnieg, wiatr, słoneczna pogoda,							
122.		Podaje charakterystyczne zjawiska dla poszczególnych pór roku (określa, które są przyjemne, a które nie)							
123.		Rozumie konieczność ochrony przed działaniem zjawisk atmosferycznych							
124.	Aktywność przyrodnicza: <i>Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt</i>	Obserwuje zmiany w wyglądzie roślin w zależności od pory roku							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

125.		Rozumie konieczność ochrony przed działaniem zjawisk atmosferycznych							
126.		Wymienia zwierzęta żyjące w jego otoczeniu (pies, kot, rybki, żółw...), nazywa środowisko, w którym żyją							
127.		Wskazuje niewłaściwe zachowanie wobec roślin i zwierząt i podaje prawidłową postawę							
128.		Zna zwyczaje niektórych zwierząt domowych (kot, pies...)							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Przedsiębiorczość-edukacja ekonomiczna:

LP.	Rodzaj aktywności	Umiejętności dziecka	Kiedy umiejętność wystąpiła						Uwagi
			T		C		N		
			I obserwacja	II obserwacja	I obserwacja	II obserwacja	I obserwacja	II obserwacja	
1.	Aktywność społeczna: Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci; porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych	Respektuje umowy dotyczące zachowania w przedszkolu							
2.		Zwraca się o pomoc							
3.		Zgłasza swoje potrzeby							
4.		Panuje nad emocjami i wie jak w kontrolowany sposób je rozładować							
5.		Panuje nad złością							
6.		Umie okazywać radość							
7.		Dostrzega różnice w wyglądzie ludzi							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

8.		Lubi pomagać innym							
9.		Wie co to miłość i jak można ją okazać							
10.		Wie co to przyjaźń							
11.		Stosuje formy grzecznościowe: proszę, dziękuję, przepraszam							
12.		Umie rozwiązywać konflikty w sposób pokojowy							
13.		Zachowuje się empatycznie							
14.		Wypowiada się bez strachu na dowolny temat							
15.		Jest koleżeński							
16.	Aktywność społeczna: <i>Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku</i>	Buduje swoją wartość i samoocenę bez używania nagród materialnych							
17.		Poprawnie siedzi przy stole							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

18.		Je samodzielnie używając sztućców							
19.		Po skończonym posiłku używa serwetek							
20.		Wkłada i zdejmuję garderobę							
21.		Układa garderobę							
22.		Sprząta miejsce zabawy, asystuje przy przygotowaniu i porządkowaniu miejsca							
23.		Ma poczucie sprawstwa							
24.		Dbą o higienę osobistą-myje ręce, myje zęby							
25.	Aktywność społeczna: <i>Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne</i>	Podaje podstawowe dane o sobie							
26.		Zna znaczenie słów prawda-kłamstwo							
27.		Słucha i śpiewa hymn Polski w pozycji stojącej							
28.		Określa swoją tożsamość narodową							
29.		Wie, że ma prawa i obowiązki							
30.		Wie, że nie można nikogo krzywdzić							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

31.	<i>Wspomaganie rozwoju mowy</i>	Eksperymentuje							
32.		Zadaje pytania dotyczące zjawisk i ludzi z najbliższego otoczenia							
33.		Jest ciekawy świata							
34.	<i>Kształtowanie gotowości do nauki czytania i pisanie</i>	Chętnie samodzielnie ogląda książki							
35.		Słucha i rozumie prawidłową mowę dla osób dorosłych							
36.		Pamięta znaczenie symboli dotyczących znanych sytuacji i miejsc							
37.		Potrafi zakodować prostą informację							
38.		Potrafi odkodować prostą informację							
39.	Aktywność artystyczna: Wychowanie przez sztukę- dziecko widzem i aktorem	Uczestniczy w spektaklach teatralnych i koncertach							
40.		Właściwie zachowuje się podczas spektakli teatralnych, koncertów, występów							
41.		Nagradza oklaskami aktorów							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

42.		Potrafi powiedzieć, czy i dlaczego coś mu się podoba lub nie							
43.		Bierze czynny udział w przedstawieniach i występach artystycznych, przedstawiając swoją rolę							
44.	Aktywność artystyczna: <i>Wychowanie przez sztukę- muzyka i śpiew, pląsy i taniec</i>	Słucha muzyki relaksacyjnej, poważnej i piosenek							
45.		Śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego							
46.		Tańczy samodzielnie, w parach i w innych układach tanecznych							
47.		Wie w jaki sposób poprosić do tańca, zaprosić na urodziny							
48.		Wie jak przyjmuje się zaproszenie							
49.		Eksperymentuje i gra na prostych instrumentach							
50.	Aktywność artystyczna: <i>Wychowanie przez sztukę- różne formy plastyczne</i>	Uczestniczy w przygotowaniach do obchodów obrzędów i świąt wpisanych w polską tradycję i kulturę.							
51.		Potrafi wykonać upominek samodzielnie lub przy pomocy innej osoby							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

52.		Wykonuje prace plastyczne po uprzednim wysłuchaniu muzyki, tekstów literackich, obejrzeniu dzieł sztuki, zjawisk przyrodniczych.							
53.		Pokazuje najbliższym swoje prace plastyczne i opowiada, co przedstawiają							
54.	Aktywność umysłowa: <i>Wspieranie dzieci w rozwijaniu czynności intelektualnych, które stosują w poznawaniu i rozumieniu siebie oraz swojego otoczenia</i>	Wie na czym polega handel wymienny							
55.		Zna znaczenie pojęć kupno-sprzedaż							
56.		Zna sposoby oszczędzania i przechowywania pieniędzy							
57.		Wie, co jeszcze można oszczędzać							
58.		Potrafi planować za pomocą piktogramów							
59.		Potrafi stworzyć mapę umysłową							
60.	Aktywność umysłowa: <i>Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych</i>	Potrafi wymienić sytuacje zagrażające bezpieczeństwu							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

61.		Zna numery alarmowe							
62.	Aktywność umysłowa: <i>Wspomaganie rozwoju intelektualnego dzieci z edukacją matematyczną</i>	Zna kilka nominałów monet polskich							
63.		Wie, że każdy kraj ma swoje pieniądze							
64.		Wie co to jest euro							
65.		Wie na czym polega handel wymienny							
66.	Aktywność przyrodnicza: <i>Pomaganie dzieciom w rozumieniu zjawisk atmosferycznych i w unikaniu zagrożeń</i>	Umie zachować się podczas burzy							
67.		Potrafi wytłumaczyć skąd się bierze deszcz, śnieg, grad							
68.	Aktywność przyrodnicza: <i>Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt</i>	Wie, jak można oszczędzać energię elektryczną							
69.		Wie, jak można oszczędzać wodę							
70.		Wie, jak można oszczędzać papier							
71.		Wie, skąd się bierze papier							

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

72.		Potrafi wymienić zagrożenia dla przyrody ze strony człowieka							
73.		Wie, jak postępować z odpadami							